
Ministru kabineta noteikumi Nr.149

Rīgā 2012.gada 28.februārī (prot. Nr.11 12.§)

Noteikumi par kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un atskaitīti no tām, un obligātajām prasībām pārcelšanai uz nākamo klasi

Izdoti saskaņā ar Vispārējās izglītības likuma 4.panta 18.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības iestādēs un atskaitīti no tām (izņemot internātskolas un speciālās izglītības iestādes), un obligātās prasības pārcelšanai uz nākamo klasi.
2. Noteikumi attiecas uz vispārējās izglītības iestādēm, kurās īsteno vispārējās pamatzglītības vai vispārējās vidējās izglītības programmas, tajā skaitā vispārējās izglītības īpašo veidu izglītības programmas.
3. Noteikumi, izņemot šo noteikumu III nodaļu, attiecas arī uz ieslodzīto uzņemšanu un pārcelšanu nākamajā klasē vispārējās izglītības programmās.

II. Izglītojamo uzņemšana izglītības iestādē

4. Vecākiem vai citam bērna likumiskajam pārstāvim (turpmāk – vecāki) pirms bērna uzņemšanas vispārējās izglītības iestādē vai pilngadīgai personai pirms iestāšanās izglītības iestādē ir tiesības iepazīties ar šādu informāciju par izglītības iestādi:

- 4.1. reģistrācija;
- 4.2. akreditācija;
- 4.3. nolikums;
- 4.4. iekšējās kārtības noteikumi;
- 4.5. licencētās izglītības programmas;
- 4.6. izglītības programmu akreditācija;
- 4.7. izglītības iestādes dibinātāja noteiktā kārtība, kādā reģistrējami iesniegumi par izglītojamā uzņemšanu izglītības iestādē, un to pieņemšanas termiņi (ja tādi ir noteikti);
- 4.8. iestājpārbaudījumu (ja tādi ir noteikti) programma un norises kārtība izglītojamo uzņemšanai 10.klasē un ģimnāzijas vai valsts ģimnāzijas 7.–9.klasē.

5. Lai izglītojamo pieteiktu izglītības iestādē, viens no vecākiem vai pilngadīgais izglītojamais iesniedz izglītības iestādes vadītājam (turpmāk – direktors) adresētu iesniegumu. Iesniegumu var nosūtīt arī elektroniski, parakstot ar drošu elektronisko parakstu. Iesniegumā norāda:

- 5.1. izglītojamā vārdu, uzvārdu un personas kodu;

5.2. izvēlēto izglītības programmu;

5.3. ērtāko saziņas veidu ar izglītības iestādi, iekļaujot elektroniskā pasta adresi.

6. Lai izglītības iestādē pieteiktu izglītojamo, kurš atrodas ieslodzījuma vietā un ir obligātajā izglītības vecumā, direktoram adresētu iesniegumu ir tiesīga iesniegt par ieslodzītā resocializāciju atbildīgā amatpersona.

7. Iesniegumam pievieno vai uzrāda:

7.1. iegūto izglītību (ja tāda ir) apliecināšu dokumentu. Ja izglītību apliecinošs dokuments izsniegts citā valstī, pievieno lēmumu par izglītības dokumenta atzīšanu;

7.2. bērna medicīnisko karti (veidlapa Nr.026/u) vai, ja izglītojamais ir pilngadīgs, izrakstu no stacionārā/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes (veidlapa Nr.027/u);

7.3. valsts vai pašvaldības pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinumu, ja izglītojamo uzņem speciālās izglītības programmā.

8. Ja izglītības iestāde uzņemšanai vispārējās pamatizglītības otrā posma programmā 7.–9.klasē (ģimnāzijā vai valsts ģimnāzijā) vai vispārējās vidējās izglītības programmā rīko iestājpārbaudījumus:

8.1. nosaka ne vairāk kā divus iestājpārbaudījumus;

8.2. izveido komisiju, kura sagatavo iestājpārbaudījumu programmu un saturu, kā arī nosaka vērtēšanas kritērijus un kārtību;

8.3. ar direktora rīkojumu izsludina pieteikšanās termiņu iestājpārbaudījumiem un izziņo to norises un vērtēšanas kārtību;

8.4. iestājpārbaudījumu rezultātus ieraksta protokolā. Protokolu paraksta visi iestājpārbaudījuma komisijas locekļi;

8.5. piecu darbdienu laikā pēc iestājpārbaudījuma izglītojamam informē par iestājpārbaudījuma rezultātiem.

9. Izglītojamo uzņem izglītības iestādē atbilstošā klasē un izglītības programmā ar direktora rīkojumu.

10. Izglītības iestādei ir tiesības izglītojamo uzņemt kā eksterni (persona, kas pašizglītības veidā apgūst valsts vispārējās izglītības standartu prasībām atbilstošas zināšanas un prasmes un kārto pārbaudījumus gada vērtējuma iegūšanai kādā mācību priekšmetā vai izglītības dokumenta iegūšanai) vispārējās pamatizglītības (no 18 gadu vecuma) vai vispārējās vidējās izglītības ieguvei.

11. Pēc uzņemšanas izglītības iestādē izglītojamam iekārto personas lietu. Ja izglītojamais no vienas izglītības iestādes pāriet mācīties uz citu izglītības iestādi, personas lieta tiek nodota attiecīgajai izglītības iestādei.

12. Direktors nodrošina, ka Valsts izglītības informācijas sistēmā tiek ievadīta un aktualizēta informācija par izglītojamo, kā arī tiek veikti ieraksti izglītojamo reģistrācijas un uzskaites grāmatā, norādot:

12.1. izglītojamā kārtas numuru (tas atbilst izglītojamā personas lietas numuram);

12.2. izglītojamā vārdu, uzvārdu un personas kodu;

12.3. klasi, kurā izglītojamais uzņemts (rīkojuma datums un numurs). Ja izglītojamais uzņemts izglītības iestādē kā eksternis, papildus izdara ierakstu "eksternis".

13. Izglītojamais var tikt uzņemts tikai vienā pamatizglītības vai vispārējās vidējās izglītības iestādē. Reģistrējot izglītojamo Valsts izglītības informācijas sistēmā, norāda datumu, ar kuru iepriekšējais ieraksts par piederību citai pamatizglītības vai vispārējās vidējās izglītības iestādei zaudē spēku.

14. Ja valsts vai pašvaldības izglītības iestāde atsaka uzņemt izglītojamo attiecīgajā izglītības iestādē, direktors rakstiski informē iesnieguma iesniedzēju par izglītojamā uzņemšanas atteikumu un tā iemesliem. Direktors par atteikumu uzņemt valsts vai pašvaldības izglītības iestādē izglītojamo, kurš ir obligātajā izglītības vecumā, informē arī pašvaldību. Pašvaldība, ja nepieciešams, sniedz vecākiem vai pilngadīgajam izglītojamam informāciju par brīvajām vietām citās attiecīgajā administratīvajā teritorijā esošajās izglītības iestādēs.

15. Pēc uzņemšanas izglītības iestādē, pamatojoties uz izglītojamā vecāku rakstisku iesniegumu un saskaņojumu ar pašvaldību, direktoram ir tiesības ar rīkojumu noteikt, ka 1.–4.klases izglītības programmas daļā paredzēto mācību saturu izglītojamais var apgūt ģimenē un par to ir atbildīgi viņa vecāki, ja:

15.1. vecāki pamato, ka izglītojamā veselības stāvokļa dēļ (II, III vai IV veselības grupa, ko apliecina ģimenes ārsta izsniegta izziņa) vai psiholoģisku iemeslu dēļ (izglītojamais psiholoģiski nav gatavs mācībām kolektīvā) izglītojamā mācībām nepieciešami īpaši apstākļi, kurus izglītības iestāde nevar nodrošināt;

15.2. mājās ir radīti izglītojamā mācībām nepieciešamie apstākļi;

15.3. vecāki un izglītības iestādes administrācija ir saskaņojuši kārtību, kādā tiek konsultēti vecāki, un kārtību, kādā izglītības iestādes pedagogi novērtē izglītojamā mācību sasniegumus gadā.

III. Izglītojamā pāriešana no vienas izglītības iestādes uz citu izglītības iestādi

16. Ja izglītojamais vēlas turpināt mācības citā izglītības iestādē, viens no vecākiem vai pilngadīgais izglītojamais iesniedz tās izglītības iestādes direktoram, uz kuru izglītojamais vēlas pāriet mācīties, iesniegumu atbilstoši šo noteikumu 5. un 7.punktam un norāda izglītības iestādi, no kuras izglītojamais izstājas.

17. Izglītojamo ar direktora rīkojumu uzņem jaunajā izglītības iestādē atbilstošā klasē un izglītības programmā.

18. Izglītības iestāde, uz kuru izglītojamais pāriet mācīties, triju darbdienu laikā rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu) informē iepriekšējo izglītības iestādi par izglītojamā uzņemšanu un norāda uzņemšanas datumu.

19. Ja valsts vai pašvaldības izglītības iestāde tiek reorganizēta vai likvidēta, pašvaldības pienākums ir nodrošināt savlaicīgu izglītojamo uzņemšanu citās izglītības iestādēs, kuras īsteno atbilstošas izglītības programmas.

20. Iepriekšējā izglītības iestāde 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 18.punktā minētās informācijas saņemšanas izglītojamā personas lietu nosūta izglītības iestādei, uz kuru izglītojamais pāriet mācīties.

21. Iepriekšējās izglītības iestādes direktors ar rīkojumu atskaita izglītojamo no izglītības iestādes, norādot jaunās izglītības iestādes nosaukumu.

22. Ja izglītojamais izbrauc no valsts uz noteiktu laiku, kas pārsniedz vienu mācību gadu, vai uz nenoteiktu laiku un turpinās izglītības ieguvu citā valstī:

22.1. viens no vecākiem iesniedz izglītības iestādē iesniegumu, kurā apliecina, ka izglītojamais izbrauc no valsts. Iesniegumu var nosūtīt arī elektroniski, parakstot ar drošu elektronisko parakstu;

22.2. izglītības iestāde vecākiem izsniedz (ja izglītojamā vecāki vēlas – nosūtot pa pastu vai elektroniska dokumenta veidā) izglītojamā liecību vai mācību sasniegumu vērtējumu izrakstu, ja izglītojamais maina izglītības iestādi mācību gada laikā;

22.3. direktors izdod rīkojumu par izglītojamā atskaitīšanu no izglītības iestādes.

23. No izglītības iestādes neatskaita izglītojamo, kurš plāno mācīties citā valstī ne ilgāk par vienu mācību gadu vai kurš devies līdz kādam no vecākiem, kas nosūtīts diplomātiskajā dienestā uz laiku līdz četriem gadiem. Izglītojamo, kurš mācās citā valstī, bet līdz mācību gada beigām nav sniedzis izglītības iestādei informāciju par iegūto izglītību un nav izteicis vēlmi atgriezties un turpināt izglītības ieguvu šajā izglītības iestādē, ar direktora rīkojumu atskaita no izglītības iestādes. Izglītības iestāde par izglītojamā atskaitīšanu rakstiski informē viņa vecākus vai pilngadīgu izglītojamo, nosūtot vēstuli uz deklarētās dzīvesvietas adresi.

24. Ja izglītojamais ir atgriezies no mācībām citā valstī un vēlas turpināt mācības Latvijas izglītības iestādē:

24.1. izglītības iestādei ir tiesības pieprasīt, lai izglītojamā vecāki vai pilngadīgais izglītojamais iesniedz dokumentus, kas raksturo un apliecina citā valstī apgūto mācību saturu un mācību sasniegumu vērtējumu;

24.2. izglītības iestāde vērtē iesniegtos dokumentus un izglītojamā mācību sasniegumus, pieaicinot vismaz trīs attiecīgo mācību priekšmetu skolotājus (ja nepieciešams), kā arī intervējot izglītojamā vecākus un izglītojamo;

24.3. ar direktora rīkojumu nosaka nepieciešamos atbalsta pasākumus vismaz viena semestra ilgumā mācību priekšmetos, kas atšķiras Latvijas un izglītojamā iepriekš apgūtajā izglītības programmā.

25. Ja citas valsts izglītojamais tiek pieteikts uzņemšanai izglītības iestādē:

25.1. direktors izveido izglītojamā mācību sasniegumu vērtēšanas komisiju (pieaicinot vismaz trīs mācību priekšmetu skolotājus);

25.2. šo noteikumu 25.1.apakšpunktā minētā komisija vērtē izglītojamā valodu prasmes, apgūto mācību saturu un saņemtos mācību sasniegumu vērtējumus (ja nepieciešams, izmantojot ievadvērtēšanu, intervējot izglītojamā vecākus) un sniedz rakstisku atzinumu direktoram par izglītojamā atbilstību uzņemšanai viņa vecumam atbilstošā klasē;

25.3. ar direktora rīkojumu nosaka papildu pasākumus, kas veicami sekmīgai izglītības turpināšanai Latvijā (piemēram, individuālas konsultācijas latviešu valodā, individuāls mācību plāns noteiktam laikposmam), un termiņus to īstenošanai.

IV. Izglītojamā pārcelšana nākamajā klasē

26. Izglītojamo pārceļ nākamajā klasē:

26.1. no 1.–4.klases – bez nosacījumiem, izņemot gadījumus, ja izglītības iestādes pedagoģiskā padome, izvērtējot izglītojamā mācību sasniegumus (vērtējums vairākos mācību priekšmetos neatbilst mācību priekšmeta standartā noteiktajiem sasniedzamajiem rezultātiem vai gada vērtējums ir zemāks par četrām ballēm, vai gada vērtējums nav saņemts), mācību sasniegumu attīstības dinamiku, izglītojamā vispārējo attīstību, kavējumu daudzumu (kavējumu dēļ nav iespējams novērtēt izglītojamā mācību sasniegumus semestrī vai gadā), mācību sasniegumu prognozi nākamajam mācību gadam, atzīst, ka izglītojamo var nepārcelt nākamajā klasē;

26.2. no 5.–8.klases – ja izglītojamais visos mācību priekšmetos (izņemot priekšmetus, no kuriem izglītojamais ir atbrīvots) ir saņēmis gada vērtējumu un saņēmis ne vairāk kā vienu vērtējumu, kas ir zemāks par četrām ballēm;

26.3. no 10.–11.klases – ja izglītojamais visos izglītības programmā noteiktajos mācību priekšmetos (izņemot priekšmetus, no kuriem izglītojamais ir atbrīvots) ir saņēmis gada vērtējumu, kas nav zemāks par četrām ballēm;

26.4. vakara (maiņu), neklātienes un tālmācības programmās – ja izglītojamais ir saņēmis gada vērtējumu visos mācību priekšmetos un saņēmis ne vairāk kā divos mācību priekšmetos vērtējumu, kas ir zemāks par četrām ballēm, nosakot individuālu plānu nepietiekamo vērtējumu uzlabošanai nākamā mācību gada pirmā semestra laikā.

27. Papildu mācību pasākumi (konsultācijas) un pēcpārbaudījumi izglītojamam mācību gada beigās ir obligāti mācību priekšmetos, kuros mācību sasniegumu vērtējums neatbilst mācību priekšmeta standartā noteiktajiem sasniedzamajiem rezultātiem vai gada vērtējums ir zemāks par četrām ballēm, vai gada vērtējums nav saņemts.

28. Papildu mācību pasākumus (konsultācijas) organizē šādā kārtībā:

28.1. konsultāciju sarakstu nosaka ar direktora rīkojumu, ņemot vērā izglītības iestādes pedagoģiskās padomes vai attiecīgās klašu grupas pedagogu ieteikumu;

28.2. konsultāciju skaits nedēļā ir ne mazāks kā mācību stundu skaits nedēļā attiecīgajā mācību priekšmetā;

28.3. izglītības iestāde par konsultāciju sarakstu informē izglītojamo un izglītojamā vecākus;

28.4. konsultāciju ilgums nepārsniedz divas nedēļas, un to norises termiņus nosaka ne vēlākus kā līdz nākamā mācību gada sākumam.

29. Pēcpārbaudījumu termiņus nosaka ar direktora rīkojumu. Pēcpārbaudījumi notiek pēc konsultācijām, bet ne vēlāk kā līdz nākamā mācību gada sākumam. Pēcpārbaudījuma vērtējumu noformē eksāmena protokola veidā.

30. Pēcpārbaudījuma vērtējumu ieraksta klases žurnālā. Pēcpārbaudījuma vērtējumu var pielīdzināt gada vērtējumam. Izglītojamo, kurš kārtojis pēcpārbaudījumu, pārceļ nākamajā klasē, ievērojot šo noteikumu 26.punktā minētos nosacījumus.

31. Ja 1.–8.klases izglītojamais ir pārcelts nākamajā klasē ar nepietiekamu vērtējumu kādā mācību priekšmetā, izglītības iestādes direktors nodrošina individuāla atbalsta pasākumu plāna izstrādi un īstenošanu attiecīgā mācību priekšmeta turpmākai sekmīgai apguvei.

32. Izglītojamais, kurš par vispārējās pamatizglītības programmas apguvi ir saņēmis liecību, drīkst mācīties 9.klasē atkārtoti līdz pamatizglītības ieguvei.

33. Izglītojamam, kurš atstāts uz otru gadu tajā pašā klasē, izglītības iestāde, pamatojoties uz pedagogiskās padomes ieteikumu, nākamajam mācību gadam apstiprina individuālu atbalsta pasākumu plānu mācīšanās grūtību novēršanai un pietiekamu mācību sasniegumu nodrošināšanai.

34. Vispārējās vidējās izglītības pakāpē izglītojamo atstāj uz otru gadu tajā pašā klasē tikai gadījumā, ja attaisnojumu kavējumu dēļ nav iespējams novērtēt viņa mācību sasniegumus vai vērtējumi ir zemāki par četrām ballēm.

35. Ja izglītojamais vispārējās vidējās izglītības pakāpē nav pārcelts nākamajā klasē šo noteikumu 26.punktā minētajā kārtībā, izglītojamo atskaita no izglītības iestādes. Lai turpinātu mācības, viņam pašizglītības veidā atbilstoši šo noteikumu 10.punktam jāiegūst vērtējumi, kas nav zemāki par četrām ballēm. No izglītības iestādes neatskaita izglītojamo, kurš ir atstāts uz otru gadu tajā pašā klasē šo noteikumu 34.punktā minētajā kārtībā.

36. Izglītojamo ir tiesības atstāt uz otru gadu tajā pašā klasē tikai vienu reizi. Ja izglītojamais atkārtoti nespēj izpildīt šo noteikumu 26.punktā minētos nosacījumus, viņu pārceļ nākamajā klasē un, pamatojoties uz pedagogiskās padomes ieteikumu, nosaka nākamajam mācību gadam individuālu izglītības programmas īstenošanas plānu mācību grūtību novēršanai vai izvērtē un iesaka citu izglītojamā spējam atbilstošu izglītības programmu.

37. Ja vecāki vai viens no vecākiem, vai pilngadīgais izglītojamais apstrīd gada vērtējumu kādā mācību priekšmetā un pārrunās ar attiecīgā mācību priekšmeta skolotāju, pieaicinot izglītības iestādes administrācijas pārstāvi, vienošanās nav panākta, vienam no vecākiem vai pilngadīgajam izglītojamam ir tiesības divu nedēļu laikā pēc gada vērtējuma paziņošanas iesniegt lūgumu pārskatīt vērtējumu mācību priekšmetā. Šādā gadījumā:

37.1. direktors izveido apelācijas komisiju (pieaicinot attiecīgā mācību priekšmeta metodiskās komisijas pārstāvjus un citus skolotājus);

37.2. apelācijas komisija, pamatojoties uz mācību priekšmeta standarta prasībām, mācību priekšmeta programmā noteiktajām prasībām un izglītojamā mācību sasniegumu analīzi, ja nepieciešams, organizē pēcpārbaudījumu un sniedz atzinumu direktoram;

37.3. direktors pieņem lēmumu par izglītojamā gada vērtējuma apstiprināšanu attiecīgajā mācību priekšmetā vai tā pārskatīšanas kārtību un informē par to vecākus vai pilngadīgo izglītojamo.

38. Izglītojamo pārceļ nākamajā klasē vai atstāj uz otru gadu tajā pašā klasē ar direktora rīkojumu. Lēmumu paziņo vecākiem un izglītojamam, izdarot attiecīgu ierakstu liecībā.

39. Ja izglītojamais pēc 12.klases vēlas iegūt vai uzlabot gada vērtējumu kādā mācību priekšmetā un par to ir iesniedzis iesniegumu izglītības iestādē, kas īsteno atbilstošu izglītības programmu, izglītojamo uzņem izglītības iestādē kā eksterni. Saņemto gada vērtējumu apliecina eksāmena protokola izraksts.

40. Ja izglītojamam ir atbilstošas zināšanas, iemaņas un prasmes, sociālā un psiholoģiski emocionālā gatavība, izglītības iestādes pedagogiskā padome lemj par iespēju izglītojamam konkrētā izglītības programmā vienā gadā atzīt par apgūtu divu vai vairāku klašu mācību priekšmetu saturu. Jautājumu izglītības iestādes pedagogiskā padome izskata, ja:

40.1. viens no vecākiem vai pilngadīgais izglītojamais līdz attiecīgā gada 1.februārim ir iesniedzis direktoram iesniegumu ar lūgumu atļaut izglītojamam vienā mācību gadā apgūt divu klašu mācību priekšmetu programmu saturu;

40.2. direktors pēc konsultēšanās ar izglītojamā pedagogiem, kā arī pēc vecāku iesnieguma izvērtēšanas ar rīkojumu ir noteicis nepieciešamo ieskaīšu norises laiku;

40.3. izglītojamais līdz noteiktajam laikam ir nokārtojis ieskaītes konkrētā izglītības programmā par turpmāk paredzēto mācību priekšmetu programmu saturu un noteiktos valsts pārbaudes darbus (rezultāti noformēti protokola veidā).

V. Izglītojamā atskaitīšana no vispārējās izglītības iestādes

41. Izglītojamo obligātajā izglītības vecumā atskaita no izglītības iestādes vispārējās pamatizglītības programmas šādos gadījumos:

41.1. izglītojamais ir uzņemts citā izglītības iestādē;

41.2. izglītojamais ir izbraucis no valsts (šo noteikumu 22. un 23.punktā minētajā gadījumā);

41.3. izglītojamais ir saņēmis apliecību par vispārējo pamatzglītību.

42. Pilngadīgu izglītojamo ir tiesības atskaitīt no izglītības iestādes vispārējās pamatzglītības programmas, ja izglītojamais pārtrauc mācības pēc paša vēlēšanās vai gadījumā, ja izglītojamais atkārtoti neievēro Izglītības likumā noteiktos izglītojamā pienākumus.

43. Izglītojamo atskaita no izglītības iestādes vispārējās vidējās izglītības programmas šādos gadījumos:

43.1. izglītojamais ir uzņemts citā izglītības iestādē;

43.2. izglītojamais ir izbraucis no valsts (šo noteikumu 22. un 23.punktā minētajā gadījumā);

43.3. izglītojamais ir saņēmis atestātu par vispārējo vidējo izglītību vai liecību par vispārējās vidējās izglītības programmas apguvi;

43.4. izglītojamo nav iespējams pārcelt nākamajā klasē, ņemot vērā šo noteikumu IV nodaļā ietverto regulējumu;

43.5. pēc izglītojamā vēlēšanās, ko apliecina rakstisks iesniegums.

44. Izglītojamo ir tiesības atskaitīt no izglītības iestādes vispārējās vidējās izglītības programmas, ja izglītojamais atkārtoti neievēro Izglītības likumā noteiktos izglītojamā pienākumus.

VI. Noslēguma jautājums

45. 2011./2012.mācību gadā izglītojamo pārceļ nākamajā klasē atbilstoši tiesiskajam regulējumam, kas bija spēkā līdz 2011.gada 31.decembrim.

Ministru prezidents V.Dombrovskis

Izglītības un zinātnes ministrs R.Čīlis